

Pilotni projekt kvalitete procjene funkcija kognicije, sarkopenije i gerastenije u ambulanti primarne zaštite u sustavu bez razvijene gerijatrijske medicine

Pilot project concerning quality assessment of cognitive functions, sarcopenia, and frailty in a primary care in a system without geriatric medicine experience

KSENIJA ARBANAS-KOVAČEVIĆ, Vedrana Rugole, Nenad Bogdanović

Dom Zdravlja Zagreb - Centar

Uvod i cilj: U medicinskim sustavima gdje specijalizacija iz gerijatrije nije uspostavljena pristup procjeni gerastenije, ranom otkrivanju kognitivnih problema i određivanju sarkopenije starijih pacijenata je insuficijentno i zakašnjeno. Ovaj pilot projekt ima cilj da kod pacijenata starijih od 65 godina procijeni krhkost, kogniciju i sarkopeniju u zajedničkom pristupu liječnika i medicinske sestre.

Metode: Neselektivna populacija od 200 pacijenata u ordinaciji obiteljske medicine Doma Zdravlja Centar u zagrebu, imala je zadatak da ispuni Test sata (procjena kognicije), stisne dinamometar (procjena sarkopenija) a liječnik i medicinska sestra su neovisno jedno o drugome procijenjivali stupanj gerastenije prema Rockwoodovoj skali. Medicinski tim je bio kratko educiran metodologijom testiranja. Vrijeme od 15 minuta po pacijentu je bilo dovoljno za testiranje.

Rezultati: Starost populacije je bila jednaka između 110 muškaraca i 90 žena (73g+9 and 71g+9). Prema Rockwoodovoj skali 14% muškaraca i 11% žena je imalo početne znakove gerastenije (skala >4). Blagim znakom sarkopenije se smatra snaga stiska dominantne ruke ispod <30 kg za 15% muškaraca i ispod <20 kg za 17% žene. Test sata je bio patološki kod 36% muškaraca i 44% žena. Gerastenija je odvojeno procijenjena od strane liječnika i od medicinske sestre sa stupanjem suglasnosti mjerenim Cohen Weighted Kappa = 0,77 (p<0,001)

Zaključak: Procjena gerastenije, kognicije i sarkopenije je primjenljiva u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i u sustavima koji nemaju razvijeni gerijatrijski pristup pacijentu.

Jednostavnim pristupom može se rano otkriti patološki stupanj gerastenije, smanjena kognicija te početna sarkopenija. Edukativnim mjerama postiže se visoki stupanj suglasnosti procjene krhkosti između zdravstvenih radnika te time utjecaj na prevenciju i liječenje.